

Bogoslovska SMOTRA

GOD. LVI
ZAGREB 1986. 3-4

UVODNA RIJEČ
DEKANA FAKULTETA

Navještaj vjere mladima nameće se kao tema našeg Tjedna već više godina. Dok smo slavili, na više razina, svečanosti u povodu trinaest stoljeća našega hrvatskog kršćanstva, ta nam je tema i te kako obuzimala duh. Temeljno pitanje naše kršćanske zajednice jest kako prenijeti življenu vjeru otaca novim naraštajima.

Uto su svijet i Crkva slavili Godinu mladih. Ta godina, po nakanama onih koji su je zamislili, nipošto nije htjela biti samo proslavna, niti prvenstveno proslavna. Ona je htjela potaći najraznovrsnija – svestrana i duboka – razmišljanja i proučavanja, štoviše planiranja na najrazličitijim razinama.

Potkraj minule Godine mladih, ne bez providnosne veze, održana je i Druga izvanredna sinoda biskupa, osobito važan crkveni događaj pontifikata Ivana Pavla II. Ona ponovno u prvi plan narednih godina i dešetljeća postavlja svestranije u dublje proučavanje te založenije i ustrajnije provođenje koncilskih doktrinarnih i pastoralnih smjernica. Tome će svakako morati posvetiti mnogo pažnje i naši naredni Tjedni.

U Završnom dokumentu Sinode na više se mjesta spominju mladi. I evo poruke koja se nekako najtješnje odnosi na naš Tjedan: „Posvuda je u svijetu danas u pogibelji prijenos vjere najmlađem naraštaju, prijenos vjere i moralnih vrednota što proistječu iz Evanđelja. Poznavanje se vjere i priznavanje moralnoga reda često svodi na minimum. Potreban je dakle novi pothvat u integralnoj i sistematskoj evangelizaciji i katehizaciji” (Završni dokument: B 2).

Na drugom pak mjestu, gdje je riječ o novom zaživljavanju liturgijske obnove, taj dokument zahtijeva da „kateheza treba da danas ponosno postane put kojim se vjernici – dakako, napose mladi vjernici – uvode u liturgijski život” (II, B, b 2).

Naš je dakle ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan i te kako opravdan i ukoliko odgovora pozivu Sinode i ukoliko ne dopušta da sustanu naša djelotvorna razmišljanja o sadašnjem trenutku trinaest stoljeća našega kršćanstva baš u vezi s prijenosom vjere mladim naraštajima.

Ovaj naš XXVI. teološko-pastoralni tjedan, očito, ni izdaleka nije mogao začeti, a kamoli iscrpsti svu problematiku prijenosa vjere mladima. I to baš u našim i dru-

štvenim i crkvenim prilikama. Bit će velik uspjeh Tjedna ako svratimo novu i intenzivniju pažnju na to pitanje svih odgovornih u našoj Crkvi: i biskupa i svećenika i laika, a dakako – zbog njihova specifičnog poziva – i profesora teologije.

Pitanje prijenosa vjere mladom naraštaju u nas zahtijevalo bi mnogostruko raslojavanje temeljne tematike. Mladi žive u obiteljskom domu i bez obitelji u različitim domovima i bez doma, u školi i bez škole, a onda u društvu u širem i najširem smislu, u velikoj Crkvi i njezinim manjim zajednicama te na rubu i društva i Crkve. Sve su te sredine na svoj način odgovorne i suodgovorne za prijenos vjere mladima. Nadalje, kad je riječ o mladima, trebalo bi govoriti posebno o različitim uzrastima i usmjerenijima koja zahtijevaju specifičnu evangelizaciju i katehizaciju.

Napose bi trebalo mnogo razmišljati i zaključivati o tzv. jedinstvenom katehetskom činu koji treba da bude podjedno: umješana inkulturacija i akulturacija; treba zatim da se odvija kao evangelizacija što zahvaća cijeloga mladog čovjeka i kao pojedinca i kao člana zajednice u njegovu intelektualnom, voljnom i čuvstvenom biću; treba da postane mistagogija, živi uvod u misterij Krista i Crkve, u kojemu mladi ljudi treba da zažive napose kroz živo sudjelovanje u liturgiji i sakramentalnom i molitvenom životu Crkve, poduprti živom, osobnom, molitvom te sudjelovanjem u kršćanskom karitasu.

I budući da je Sinoda napose istakla kao sržnu poruku Koncila poziv svih kršćana na svetost, treba uvesti u katehizaciju mladih primjereno upućivanje u odgovorno i sveto življenje osobnoga ljudskoga i profesionalnoga poziva kao vrhunskog oblika slavljenja Boga, itd.

Sva ta pitanja ni izdaleka nisu mogla biti ne samo iscrpljena nego ni dotaknuta. Nužno smo pošli putem odabira nekoliko krugova tema. Pa premda nismo mogli progovoriti o svemu, a kamoli odgovoriti na sva pitanja, bit ćemo sretni ako izazovemo – pa i kroz kritiku Tjedna – daljnja, razrađenija i još stručnija, ili bolje, još pastoralno uspješnija razmišljanja, istraživanja i planiranja na svim razinama naše Crkve.

S radošću i zahvalnošću na vašem odazivu pozdravljam sve vas, dragi sudionici ovog Tjedna. Napose pozdravljam našega nadbiskupa i velikog kancelara Fakulteta uzoritoga gospodina dr. Franju Kuharića, pokrovitelja ovog Tjedna. Drago mi je što mogu među nama pozdraviti apostolskog pronuncija mons. Francesca Colasonna, koji nam je ovdje časni predstavnik Svetog Oca pape. Pozdravljam redom sve prisutne biskupe i nadbiskupe: nadbiskupa sarajevskog dr. Marka Jozinovića, zadarskog mons. Marijana Oblaka, biskupa dakovačkog mons. Ćirila Kosa, vladiku križevačkog kir Slavomira Miklovića, skopljanskog dr. Joakima Herbuta te pomoćne biskupe zagrebačke mons. Miju Škvorca i dr. Đuru Kokšu.

Podjedno pozdravljam sve nazočne oće provincijale i sestre provincijalke, predstavnike Prvostolnog kaptola zagrebačkoga, rektore Velikog bogoslovnog sjemeništa mons. Ivana Došlina te sve predstavnike naših visokih bogoslovnih škola. Poimence pozdravljam ravnatelja naše inozemne pastve mons. Vladimira Stankovića sa svima ovdje nazočnima svećenicima koji tamo djeluju. Pozdravljam i generalnog tajnika BKJ dr. Vjekoslava Milovana.

Koristim priliku da vama svima i svakome napose zahvalim za vašu, svake godi-

ne novu, velikodušnu pomoć, kojom zajedno sa svojim vjernicima, osobito po ru-
janskoj kolekti, podržavate naš Fakultet. Hvala vam!

Radujem se što su nas i ovaj put počastila svojim prisustvom naša ekumenska
braća. Pozdravljam ponajprije protojereja Jovana Nikolića, arhijerejskog namjesni-
ka koji službeno zastupa pravoslavnoga metropolitu zagrebačko-ljubljanskoga Jo-
vana Pavlovića. Pozdravljam gospodu predstavnike drugih crkava i zajednica: seni-
ora zagrebačke Evangeličke crkve dr. Vladu Deutscha, koji je ujedno i dekan Teo-
loškog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik”, zajedno s profesorom mr. Balajem, po-
zdravljam sve naše ekumenske goste.

Drago mi je što mogu među nama pozdraviti poznatog sociologa religije dr. Esa-
da Čimića, profesora beogradskog Filozofskog fakulteta, te predstavnika svećeni-
ka Hrvata iz Gradišća u Austriji dr. Lea Stubića.

Kao i svake godine ovdje nam je domaćin Nadbiskupsko malo sjemenište na
Šalati. Izražavam zahvalni pozdrav rektoru o. Josipu Antoloviću i svim ocima isu-
sovcima i časnim sestrama, dakako i mladim sjemeništarcima, svima što posluju
u prihvatnu, po dvoranama, u kuhinji i sakristiji.

Pozdravljam svu popratnu svitu izdavača, izlagača, novinara itd. što posluju
u najrazličitijim prostorijama ove kuće. Oni Tjednu daju još veću svečanost i pa-
storalnu uspješnost. A dakako ne smijem zaboraviti pozdraviti i već sada zahvaliti
kolegi dr. Adalbertu Rebiću kao i njegovu pomoćniku mr. Stjepanu Večkoviću.
Dr. Rebić je, ne može se dosta nahvaliti koliko, zaslužan za saziv, održavanje i
uspjeh, i ovoga našeg XXVI. teološko-pastoralnog tjedna.

I prije no završim, predlažem plenumu ovaj pozdravni telegram Svetom Ocu
papi Ivanu Pavlu II:

Beatissime Pater

*Zagrebiae sacerdotes dioecesani et religiosi fere octingenti una cum epicopis
congregati – praesente quoque Pronuntio Apostolico Colasuonno – in XXVI. Heb-
domada Theologico-pastoralis a Facultate theologica Zagrebiensi apparatus thema
„Traditio fidei iuvenibus” considerant. Sanctitati Vestrae obsequia amoris atque
fidelitatis exprimunt. Gratias Deo agunt pro felicissime absoluta Synodo Vestra
cuius vota et mandata libentissime suscipimus. Prosperum iter Apostolicum in
Indiam exoptamus. Benedictionem Apostolicam humiliter expetimus.*

Franciscus Card. Kuharić

I da se još jednom navratim na temu Tjedna.

U Završnom dokumentu Sinode čitamo i ove riječi: „Možda nismo bez odgo-
vornosti što osobito mladi Crkvu kritički promatraju kao običnu instituciju. Ni-
smo li im možda odveć govorili o obnovi vanjskih struktura Crkve, a premalo o
Bogu i Kristu” (I 4). Mogao bi tko ovu rečenicu odmah prevesti – nepravilno – i
ovako: Prestanimo s obnovom struktura Crkve, progovorimo mladima o Bogu i Kri-
stu! Svakako, cilj je navještaja vjere mladima, cilj rasta i uzrasta vjere svih nas ovo
što Isus veli u velikosvećeničkoj molitvi: „Oče, da upoznaju tebe, jedinoga istin-

skoga Boga i onoga koga si poslao – Isusa Krista” (Iv 17, 3). No zato se hoće također i ozbiljnoga razmišljanja o obnovi struktura koje su s naviještanjem vjere mladima najtješnje povezane. Tako npr. gdje naći mlade, kako ih okupiti na vjeronauk i liturgiju, koliko im stojimo na raspolaganje? I to ne samo onima koji se već uključuju u Crkvu nego svima, napose onima izgubljenima. Sve to mogu biti i te kako važna i u nas premalo razmišljena i domišljena strukturalna pitanja.

I evo samo jednog, novog primjera. Ovih dana Sveti Otac piše biskupima svijeta i uvodi u pastorizaciju mladih, napose u njihovu mistagošku inicijaciju – uvodi novu strukturu o kojoj će i kod nas trebati dobro razmisliti. Potaknuti iskustvom dviju posljednjih Cvjetnica na Trgu sv. Petra, u susretu s mladima na Trgu sv. Petra, Papa želi da se odsada posvuda svaka Cvjetnica slavi kao Dan mladih. Očito ne izdvojeno od cijeloga slavja Svetoga tjedna. Papa želi da mladi ljudi postanu oduševljeni „hosananti” Kristu Kralju te uzmu živo učešće u proslavi i proživljavanju misterija njegove muke i smrti te proslavnog uskrsnuća.

Kad je riječ o obnovi struktura, u pitanje može doći i sam naš način govora o Bogu i Kristu, kako je nedavno istaknuo u svom intervjuu ljubljanski nadbiskup dr. Alojzij Šuštar. Na novinarovo pitanje: „Koje je za Vas najvažnije teoretsko teološko pitanje” ovako je odgovorio: „Ima ih čitav niz. Gotovo da je među temeljnima pitanje načina govora: kako da na nov način govorimo o Bogu? O njemu više ne možemo govoriti onako kako smo govorili prije trideset godina. Isto vrijedi i za istine o Kristu, o smislu života, o zagrobnom životu. Ljudima treba govoriti tako da nas razumiju” (Kana, 1986, br. 2, str. 10).

Kao „motto” ovoga Tjedna izabrali smo sretnu riječ Koncila po kojoj su „mladi – nada Crkve” (GE 2). Željeli bismo da – uz tolike druge inicijative naše Crkve – i ovaj naš Tjedan što više pridonese da se dogodi i obratno: da Crkva – i ova naša Crkva – bude doista nada mladih!

U tom smislu želim svima vama, dragi sudionici Tjedna, a napose vama, uvaženi predavači, plodne i djelotvorne misli i odluke te najbolji uspjeh.

I tako – danas, na blagdan sv. Tome, anđeoskog naučitelja i našeg zaštitnika – zazivam ime Božje i otvaram ovaj naš XXVI. teološko-pastoralni tjedan o navještaju vjere mladim naraštajima. Neka u tom poslu bude s nama i u nama onaj Duh Sveti koji po Lumen gentium 4 „juvenescere facit Ecclesiam – trajno pomlađuje Crkvu”.